

Навмисне ненадання медичної допомоги полоненим - прояв геноцидальної війни росії проти України, - Віцеспікерка Олена Кондратюк

26.5.2026 - Пресслужба Апарату Верховної Ради України | Verkhovna Rada Ukrainy

У Верховній Раді відбулася публічна презентація дослідження «Порушення прав військовополонених на охорону здоров'я та медичне лікування: наслідки, кваліфікації та перспективи». Захід пройшов за ініціативи та підтримки Заступниці Голови українського Парламенту Олени Кондратюк.

Дослідження проведене експертами ГО Мережа захисту національних інтересів «А Н Т С» та ГО «Міжнародний центр української перемоги (ICUV)» у тісній співпраці із Координаційний штаб з питань поводження з військовополоненими. Дослідження ґрунтується на глибинних інтерв'ю з українськими військовими медиками, які пройшли через російський полон, і були вимушені самі надавати допомогу іншим пораненим.

Відкриваючи захід, Віцеспікерка Верховної Ради наголосила, що росія на державному рівні систематично вчиняє геноцид за зачиненими дверима проти українських військових та цивільних, які перебувають в полоні рф. Вони регулярно зазнають нелюдського поводження, катувань і тортур та свідомо позбавляються медичної допомоги.

У російському полоні наразі утримують близько 7 тисяч українських військовослужбовців; цивільних - за різними даними - від 10 до 20 тисяч. За весь час з полону вдалося повернути трохи більше 9 048 українців, переважно військових.

«Понад 95% українських військовополонених зазнають тортур та жорстокого поводження в російському полоні, що підтверджується офіційними звітами Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні та даними Уповноваженого Верховної Ради з прав людини. Це державна політика. І дослідження, яке презентоване сьогодні, вперше фіксує її медичний вимір з доказовою точністю», - зауважила Олена Кондратюк.

«Рани, які залишали гнити. Ампутації без знеболення. Зуби, вирвані без анестезії п'яним персоналом. Зняття турнікетів з поранених після теракту в Оленівці. Навмисне ненадання медичної допомоги як зброя. Юридично це - грубі порушення відразу низки статей Женевської конвенції. Це воєнні злочини за статтею 8 Римського статуту», - додала Віцеспікерка.

Вона також нагадала, що ПАРЄ зафіксувала це у двох профільних резолюціях у жовтні 2024-го і у червні 2025-го, прямо назвавши поводження з українськими полоненими систематичним і таким, що свідчить про державну політику росії.

«Депортація і викрадення дітей, масові воєнні злочини, катування полонених. Складаючи пазли в одну картинку, ми бачимо, що ця війна - геноцидальна. Наше завдання - зібрати належну доказову базу, щоб довести це і притягнути винних до відповідальності», - підкреслила Олена Кондратюк.

Саме тому, за її словами, такі дослідження вкрай важливі та необхідні.

«Те, чого ми ще не маємо в достатньому обсязі - це санкційний тиск. І проти росії загалом, і проти конкретних виконавців. Проти лікарів, які відмовляли в допомозі. Проти начальників, які віддавали накази. Сьогоднішнє дослідження дає для цього матеріал. І я розраховую, що дипломати, які були присутні на заході, використають його як доказову базу для нових персональних санкцій», - зазначила Олена Кондратюк.

Заступниця Голови Верховної Ради подякувала за проведене дослідження правозахисникам і тим , хто повернувся з російського полону та відверто розповів про пережите. Це про неабияку сміливість, силу волі та стійкість. Вона наголосила, дане дослідження - не правозахисний маніфест, а доказова база. «Нам сьогодні потрібна не риторика, а факти, які можна нести до суду, встановити відповідальність і покарати винних російських воєнних злочинів. Це надзвичайно цінна та важлива робота», - підкреслила Олена Кондратюк.

У заході, зокрема, взяли участь: Уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець, Голова Комітету Верховної Ради з питань правової політики Денис Маслов, заступник Голови Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими Андрій Юсов, Військовий омбудсман Ольга Кобилинська, Голова правління Мережі захисту національних інтересів АНТС Ганна Гопко, Андрій Найман, звільнений з полону військовий медик, ветеран - свідок, чий свідчення лягли в основу дослідження, народні депутати України, правозахисники, Посли, представники дипломатичного корпусу.

<https://www.rada.gov.ua/news/Top-novyna/273069.html>